

ชุดความรู้เรื่อง สัญญาประชาคม

สัญญาประชาคม คือ ความตกลงร่วมกันของประชาชน กลุ่มคน และกลุ่มผลประโยชน์ต่างๆ ที่มีแนวความคิดหลากหลายและแตกต่างกัน เพื่อแสวงหาความตกลงและการแก้ไขปัญหาที่มีผลกระทบในวงกว้าง ซึ่งหากปล่อยไว้อาจจะก่อให้เกิดความแตกแยกในสังคม อันจะเกิดผลเสียต่อความมั่นคงและการพัฒนาประเทศชาติ

สัญญาประชาคม เป็นผลผลิตที่เกิดจากกระบวนการสังเคราะห์ข้อมูลที่ได้มาจากการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาคหลายครั้งอย่างต่อเนื่อง ทำให้ทราบถึงความต้องการของประชาชนอย่างแท้จริง ในการร่วมกันแก้ไขปัญหาและพัฒนาประเทศชาติอย่างมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน อีกทั้งยังได้นำผลการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับการสร้างความสามัคคีปรองดองของสถาบันชั้นนำต่างๆ ที่ได้จัดทำไว้แล้ว มาใช้เป็นข้อมูลประกอบเพื่อให้ได้สัญญาประชาคมซึ่งเป็นที่ยอมรับของประชาชนและเป็นมาตรฐานสากล

สัญญาประชาคม มีความมุ่งหมายเพื่อให้ประชาชนได้รับทราบถึงรากเหง้าของปัญหาความขัดแย้งที่เกิดขึ้นในสังคม ว่าเป็นเพียงปัญหาปลายเหตุที่เกิดขึ้นจากสาเหตุตั้งต้นหลายประการ เช่น ความเหลื่อมล้ำในสังคม การพัฒนาระบบประชาธิปไตย คุณภาพชีวิตของประชาชน ความเชื่อมั่นในกระบวนการยุติธรรม การเปลี่ยนแปลงเข้าสู่ยุคข้อมูลข่าวสาร และที่สำคัญคือ การบริหารประเทศที่ไม่มีทิศทางที่แน่นอน ทั้งนี้ การแก้ไขปัญหาที่เป็นต้นเหตุดังกล่าว ต้องใช้เวลาตลอดจนการสนับสนุนส่งเสริมและความร่วมมือจากทุกภาคส่วน โดยเฉพาะอย่างยิ่งจากประชาชน ดังนั้น จึงมีความจำเป็นที่ต้องสร้างความรู้ความเข้าใจให้กับประชาชนอย่างทั่วถึง เพื่อให้เกิดความเห็นร่วมกัน ในการสนับสนุนและร่วมมือกับภาครัฐเพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าว ซึ่งเมื่อดำเนินการแล้วจะส่งผลให้ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดี สังคมมีความสงบสุข ประเทศไทยพัฒนาเจริญก้าวหน้ายิ่งขึ้นต่อไป

ข้อที่ ๑ คนไทยทุกคน พึงร่วมมือกันสร้างบรรยากาศของความสามัคคีปรองดองเพื่อให้ประเทศไทยเป็นหนึ่งเดียว ภายใต้การปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ตลอดจนพึงมีความรู้ความเข้าใจในระบอบประชาธิปไตยที่แท้จริง ใช้สิทธิและเสรีภาพอย่างถูกต้อง เหมาะสม ในกรอบของกฎหมาย มีส่วนร่วมกับการเมืองภาคประชาชน ยอมรับความแตกต่างทางความคิด และส่งเสริมสถาบันการเมืองให้มีความเข้มแข็ง เพื่อนำไปสู่การเลือกตั้งที่โปร่งใส บริสุทธิ์ ยุติธรรม และยอมรับผลการเลือกตั้ง ซึ่งถือว่าเป็นฉันทามติของคนไทยทั้งประเทศ รวมทั้งร่วมกันตรวจสอบ ถ่วงดุลอำนาจรัฐและการแก้ไขปัญหาโดยใช้กลไกในระบบรัฐสภา

ขยายความ

- การสร้างบรรยากาศของความสามัคคีปรองดอง

คนไทยทุกคนควรร่วมกันสร้างบรรยากาศของความปรองดอง โดยคิดถึงอนาคต ไม่เอาอดีตมาเป็นปัญหาหรืออุปสรรค ไม่พูดถึงเรื่องเก่าเพราะต่างคนก็ต่างมีเหตุผลของตัวเองซึ่งรังแต่จะก่อให้เกิดความขัดแย้ง ไม่พูดจาให้ร้ายต่อกัน คิดเสมอว่าเราเป็นพี่น้องคนไทยด้วยกัน สิ่งที่สำคัญคือต้องมุ่งความสนใจไปที่การร่วมมือกับภาครัฐในการแก้ไขปัญหาของประเทศ ภายใต้การกำหนดทิศทางด้วยแผนการปฏิรูปและยุทธศาสตร์ชาติ เพื่อผลประโยชน์ร่วมกันอย่างยั่งยืนของคนในยุคนี้รวมถึงยุคลูกหลานของเรา ดังนั้น เราจึงควรหันหน้าเข้าหากัน ร่วมมือกันกับทุกภาคส่วน เพื่อช่วยพัฒนาชุมชนและประเทศให้เจริญก้าวหน้าต่อไป

- **รู้และเข้าใจในระบอบประชาธิปไตยที่แท้จริง “ประชาธิปไตยไทยนิยม”**

การปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข เป็นรูปแบบการปกครองที่ผ่านการพิสูจน์มาแล้วทุกยุคทุกสมัยว่าเหมาะสมกับสังคมไทยที่มีประวัติศาสตร์มายาวนาน แต่การพัฒนาประชาธิปไตยให้มีคุณภาพอย่างแท้จริงได้นั้น ต้องได้รับความร่วมมือร่วมใจจากคนไทยทุกคน ดังนั้น เราจึงต้องศึกษาเรียนรู้เพื่อให้เข้าใจรากฐานวัฒนธรรมประชาธิปไตยที่ไม่ได้มีแค่การเลือกตั้งเท่านั้น (ประชาธิปไตยไทยนิยม : ประชาธิปไตยที่คนไทยทุกคนยอมรับ มุ่งเป้าหมายเดียวกัน มีความสงบสันติอย่างยั่งยืน บนพื้นฐานการเลือกตั้งที่บริสุทธิ์ยุติธรรม ได้รัฐบาลที่มีธรรมาภิบาล เพื่อพัฒนาประเทศอย่างมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน)

- **ใช้สิทธิเสรีภาพอย่างถูกต้องเหมาะสมในกรอบของกฎหมาย**

รัฐธรรมนูญล่าสุดให้เรามีสิทธิเสรีภาพในหลายเรื่อง แต่คนส่วนใหญ่มักจะนึกถึงแต่สิทธิของตัวเองอย่างเต็มที่ โดยลืมนึกถึงคนอื่นว่าจะเดือดร้อนเพราะเราหรือไม่ เพราะเขาก็มีสิทธิเหมือนเรา กฎหมายเรื่องสิทธิเสรีภาพจึงระบุเสมอว่าการใช้สิทธิของเราต้องไม่ละเมิดสิทธิของคนอื่น ดังนั้นหากเราจะทำอะไรแล้วก็นึกถึงคนอื่น นึกถึงส่วนรวม ซึ่งเมื่อเรานึกถึงผู้อื่นแล้วก็จะไม่เผลอทำให้ใครเดือดร้อนโดยไม่รู้ตัว และเราก็จะอยู่ร่วมกันอย่างสงบสุข

- **มีส่วนร่วมกับการเมืองภาคประชาชน**

ในชุมชนหรือในหมู่บ้านของเรามีกิจกรรมหลายอย่างที่ต้องอาศัยการมีส่วนร่วมของคนส่วนใหญ่ เช่น การทำประชาคมเพื่อระดมความคิดเห็น หรือเพื่อสอบถามความต้องการของคนในชุมชน ซึ่งถือเป็นกระบวนการขั้นพื้นฐานขั้นแรก ที่จะพัฒนาไปสู่การมีส่วนร่วมตามแบบประชาธิปไตย เป็นการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนกันเอง โดยไม่มีพรรคการเมืองเข้ามาเกี่ยวข้อง ซึ่งจะพัฒนาต่อยอดให้การเมืองในระดับภูมิภาคและระดับประเทศมีความเข้มแข็งมากยิ่งขึ้น ดังนั้นเราจึงควรให้ความสนใจและเข้าไปมีส่วนร่วมกับกิจกรรมของส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์ ตั้งแต่ระดับชุมชน ระดับท้องถิ่น ระดับภูมิภาค จนถึงระดับประเทศต่อไป

- **ยอมรับความแตกต่างทางความคิด**

ความเป็นประชาธิปไตยจะต้องเริ่มจากวิถีชีวิตที่เป็นประชาธิปไตย เพื่อให้เกิดสังคมประชาธิปไตยที่มีคุณภาพ เราจะต้องยอมรับความแตกต่างทางความคิดของแต่ละบุคคล แต่ละกลุ่ม มีความเข้าใจ เห็นอกเห็นใจ มีความเอื้ออาทร ผู้ใหญ่ช่วยเหลือผู้น้อย ผู้มีมากช่วยเหลือผู้ที่มีน้อย ทุกคนมีความเท่าเทียมกันในฐานะเพื่อนมนุษย์ ซึ่งก็สอดคล้องกับลักษณะนิสัยของคนไทยที่มีความเมตตาอารีเป็นทุนเดิมอยู่แล้ว ทั้งนี้ แม้ว่าประชาธิปไตยจะถือเอาเสียงข้างมาก แต่ก็ต้องฟังเสียงส่วนน้อย ในประเทศเจริญแล้วเขาใช้วิธีการว่า หากยังมีเรื่องเสียงส่วนน้อยที่ยังเห็นแตกต่างจากเสียงส่วนใหญ่ เขาจะคุยกันด้วยเหตุด้วยผล จนกว่าจะเป็นที่ยอมรับกัน แล้วจึงจะทำตามเสียงส่วนใหญ่เห็นชอบ แม้ต้องใช้เวลาอธิบายกันก็ตาม และหากเสียงส่วนน้อยได้รับผลกระทบหรือได้รับความเดือดร้อน เพราะต้องทำตามเสียงส่วนใหญ่ ก็ต้องมีการช่วยเหลือเยียวยาให้กับคนส่วนน้อยด้วย ดังนั้นเราจึงต้องตระหนักอยู่เสมอในการเคารพสิทธิและความแตกต่างทางความคิดของผู้อื่น ซึ่งจะทำให้ทุกคนอยู่ร่วมกันได้อย่างมีความสุข

- **ส่งเสริมสถาบันการเมืองให้มีความเข้มแข็ง**

เราต้องส่งเสริมให้สถาบันการเมืองมีความเข้มแข็ง โดยมุ่งความสำคัญไปที่การมีส่วนร่วมของประชาชน ซึ่งปัจจุบันเริ่มมีการปฏิรูปเปลี่ยนแปลงบ้างแล้ว เช่น กฎหมายพรรคการเมือง และกฎหมายเลือกตั้งที่ออกมาใหม่ที่พรรคการเมืองจะต้องมีประชาชนเป็นสมาชิกอย่างแท้จริงตามจำนวนที่กำหนด ต้องสมัครเป็นสมาชิกด้วยตนเอง มีการจ่ายค่าสมาชิก และเข้าไปมีส่วนร่วมในการลงมติการจัดตั้งพรรค รวมถึงนโยบายของพรรค นอกจากนี้สมาชิกยังจะต้องลงมติเลือกผู้แทนที่จะส่งลงสมัครรับเลือกตั้ง ส.ส. รวมทั้งพรรคจะต้องมีสาขาพรรคอยู่ทั่วประเทศ นี่คือการสร้างความเข้มแข็งให้กับพรรคการเมืองตั้งแต่ฐานราก ความเข้มแข็งที่เกิดจากพลังประชาชนอย่างแท้จริง

- **ยอมรับผลการเลือกตั้ง ซึ่งถือว่าเป็นฉันทามติของคนไทยทั้งประเทศ**

เพื่อให้การเลือกตั้งมีความโปร่งใส บริสุทธิ์ ยุติธรรม เราจึงต้องช่วยกันขจัดการทุจริตในการเลือกตั้งที่ใช้เงินหรือใช้ผลประโยชน์ล่อลวงให้เลือกหมายเลขต่าง ๆ เมื่อการเลือกตั้งโปร่งใสแล้ว จะส่งผลให้เกิดการยอมรับไม่ว่าผลที่ออกมาพรรคใดจะได้คะแนนเสียงมากหรือน้อยก็ตาม

• **ร่วมกันตรวจสอบถ่วงดุลอำนาจรัฐ**

เราต้องส่งเสริมและสนับสนุนหน่วยงานที่ทำหน้าที่ตรวจสอบ ถ่วงดุลอำนาจรัฐ เช่น ศาลและองค์กรอิสระต่าง ๆ และแม้กระทั่งการตรวจสอบกระบวนการออกกฎหมายของ ส.ส. และ ส.ว. รวมทั้งกระบวนการบริหารประเทศของรัฐบาลและรัฐมนตรีต่าง ๆ ซึ่งมีการตรวจสอบถ่วงดุลกันตามที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญ เพื่อป้องกันมิให้มีการใช้อำนาจจนเกินขอบเขต อันจะก่อให้เกิดความเสียหายต่อประเทศชาติและเกิดความเดือดร้อนแก่ประชาชน

• **แก้ไขปัญหโดยใช้กลไกในระบบรัฐสภา**

กลไกของรัฐสภาที่ใช้ตรวจสอบถ่วงดุลการทำงานของรัฐบาล ซึ่งมีทั้งการตั้งกระทู้ถามรัฐมนตรี และการอภิปรายไม่ไว้วางใจรัฐบาล เป็นต้นนั้น หากมีการใช้กลไกดังกล่าวอย่างไม่สร้างสรรค์หรือใช้เป็นเครื่องมือทางการเมืองในการโจมตีกันเพียงอย่างเดียวแล้ว จะเป็นสิ่งบั่นทอนให้ระบบรัฐสภามีความอ่อนแอและไม่ได้รับการเชื่อถือจากประชาชน เราจึงต้องช่วยกันสนับสนุนส่งเสริมให้กลไกการตรวจสอบถ่วงดุลของรัฐสภา โดยการอภิปรายการตั้งกระทู้ถาม หรือการลงมติต่างๆ นั้น อยู่บนพื้นฐานของความจริงและการเปิดเผยข้อมูลให้ประชาชนได้รับทราบ รวมทั้งต้องปฏิเสธการใส่ร้ายป้ายสีกัน การรวมตัวกันใช้กฎหมายเหนือกฎหมาย หรือการดำเนินการอย่างไม่สร้างสรรค์ ซึ่งนอกจากจะทำให้ประชาชนสับสนแล้ว ยังส่งผลให้การบริหารประเทศติดขัดและล่าช้าอีกด้วย

ข้อที่ ๒ คนไทยทุกคน พึงน้อมนำศาสตร์พระราชา มาปรับใช้ให้สอดคล้องกับการดำรงชีวิต ประกอบอาชีพอย่างสุจริต พึ่งพาตนเองได้ มีคุณธรรม จริยธรรม มีไมตรีจิตต่อกัน และร่วมสร้างความเข้มแข็งในการประกอบอาชีพของท้องถิ่น ตลอดจนเศรษฐกิจฐานรากที่เชื่อมโยงกับระบบเศรษฐกิจเสรี สนับสนุนและส่งเสริมระบบสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐานให้ทั่วถึง รวมทั้งมุ่งเน้นการพัฒนาตนเองให้มีขีดความสามารถในการประกอบอาชีพเพื่อยกระดับรายได้ และสร้างโอกาสในการแข่งขันทางด้านเศรษฐกิจ

ขยายความ

• **การน้อมนำศาสตร์พระราชา มาปรับใช้ให้สอดคล้องกับการดำรงชีวิต**

“ศาสตร์พระราชา” คือ หลักปรัชญาและองค์ความรู้ต่างๆ ที่ในหลวงรัชกาลที่ ๙ ทรงศึกษาค้นคว้าและทรงทดลองทำด้วยพระองค์เองจนสำเร็จเห็นผลได้จริง และกลายเป็นศาสตร์ที่ได้รับการยอมรับอย่างแพร่หลายไปทั่วโลก ทั้งหลักการทรงงาน หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง แนวคิดเกษตรทฤษฎีใหม่/การเกษตรแบบผสมผสาน โครงการฝนหลวง โครงการแก้มลิงดิน และโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริต่างๆ เป็นต้น โดยมีแนวทางในการนำมาใช้ในการดำรงชีวิต ดังนี้

- การใช้ชีวิตประจำวัน : ใช้ชีวิตด้วยความประหยัด อดออม มัธยัสถ์ รู้จักความพอดี พอเพียง พอเหมาะ พอประมาณกับรายได้และฐานะของตน ไม่ฟุ่มเฟือย ฟุ้งเฟ้อกับวัตถุหรือความหรูหราเกินความจำเป็น
- การทำงาน : ทำงานในอาชีพที่สุจริต ด้วยความสุจริต มีคุณธรรม มีจริยธรรม มีไมตรีต่อผู้อื่น และมีจิตสาธารณะ คำนึงถึงส่วนรวม ชุมชน สังคม และประเทศชาติ ตามโอกาสและบทบาทหน้าที่ของแต่ละคน
- การมีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศ : ให้ความร่วมมือในการทำงานร่วมกันกับภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน ตามแนวทาง “ประชารัฐ” ในการพัฒนาประเทศ เพื่อให้สังคมไทยและประเทศชาติมีการพัฒนาไปด้วยกัน เพื่อขจัดความเหลื่อมล้ำทางสังคม

ดังนั้น เพื่อประโยชน์แก่ตัวเอง แก่ครอบครัว และสังคม เราจึงควรดำรงชีวิตตามแนวทางดังกล่าว โดยสนับสนุนการกำหนดสัดส่วนการบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรมให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดตามแนวทางเกษตรทฤษฎีใหม่ รวมทั้งสนับสนุนระบบเศรษฐกิจฐานราก (เศรษฐกิจชุมชน) ที่เชื่อมโยงกับเศรษฐกิจเสรี ร่วมมือกับ

ภาครัฐในการจัดให้มีระบบสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐานที่ทั่วถึง รวมทั้งพัฒนาตนเองให้มีขีดความสามารถในการประกอบอาชีพ นำนวัตกรรมและความคิดสร้างสรรค์มาใช้ประโยชน์ เพื่อยกระดับรายได้และสร้างโอกาสในการแข่งขันทางด้านเศรษฐกิจ ซึ่งภาครัฐจะเป็นผู้ให้การสนับสนุนในด้านต่างๆ

ข้อที่ ๓ คนไทยทุกคน พึงยึดมั่นในหลักคุณธรรม จริยธรรม และศีลธรรมในการดำเนินชีวิตมีความซื่อสัตย์ ไม่ร่วมมือหรือสนับสนุนการทุจริตและประพฤติมิชอบทุกรูปแบบ รวมทั้งร่วมกันตรวจสอบไม่ให้มีการทุจริตในทุกกระดับ เพื่อสร้างสังคมที่เข้มแข็งปราศจากการคอร์รัปชัน

ขยายความ

ทุกศาสนามีหลักธรรมคำสอนเป็นเครื่องยึดเหนี่ยวจิตใจ โดยมีเป้าหมายเดียวกันคือสอนคนให้เป็นคนดี หลักคุณธรรม จริยธรรม ศีลธรรม ที่เป็นหัวใจสำคัญของแต่ละศาสนานั้น เป็นเข็มทิศที่จะชี้นำทุกคนให้ไปสู่เป้าหมาย คือความสุขที่แท้จริง ทำให้ตนเองมีชีวิตที่สงบสุข มีความเจริญรุ่งเรืองในหน้าที่การงาน ได้รับการยกย่องสรรเสริญ ครอบครัวมีความอบอุ่น ส่งผลให้สถาบันชาติ ศาสน์ กษัตริย์ มีความมั่นคง และประเทศมีความเจริญก้าวหน้า

ดังนั้น ประชาชนทุกคนจึงต้องยึดมั่นในหลักคุณธรรม จริยธรรม และศีลธรรม ในการดำเนินชีวิต นอกจากนี้ ยังต้องไม่ให้ความร่วมมือหรือสนับสนุนการทุจริตและประพฤติมิชอบทุกรูปแบบ รวมทั้งเข้าไปมีส่วนร่วมในการสอดส่องดูแล ต่อต้าน หรือแจ้งเบาะแสการทุจริตคอร์รัปชันในทุกกระดับ เพื่อให้สังคมมีความโปร่งใสลดความเหลื่อมล้ำ ประชาชนได้รับการดูแลอย่างเท่าเทียมและมีการกระจายรายได้อย่างทั่วถึง โดยสามารถแจ้งเบาะแสการทุจริตคอร์รัปชันได้ที่สายด่วนหมายเลข 1206 (สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ - ป.ป.ท.), หมายเลข 1111 (สำนักงานกฤษฎีกา) หรือส่งไปรษณีย์มาที่ ตู้ ปณ.100 เขตดุสิต กทม. 10300 (สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ - ป.ป.ช.)

ข้อที่ ๔ คนไทยทุกคน พึงร่วมมือกันสนับสนุนการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ตลอดจนใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติอย่างรู้คุณค่า ยอมรับและเชื่อมั่นกระบวนการจัดสรรทรัพยากรที่สุจริตและเป็นธรรม โดยคนไทยพึงมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติในท้องถิ่นของตนเอง บนพื้นฐานของประโยชน์ส่วนรวมของประเทศ

ขยายความ

การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นการใช้ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างฉลาด โดยใช้ให้น้อย เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด คำนึงถึงระยะเวลาในการใช้ให้ยาวนาน และเกิดผลเสียหายต่อสิ่งแวดล้อมน้อยที่สุด หากเราไม่อนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและรักษาสิ่งแวดล้อมแล้วย่อมเกิดผลกระทบที่ไม่อาจหลีกเลี่ยงได้ เช่น การขาดแคลนทรัพยากรในอนาคต การเปลี่ยนแปลงของภูมิอากาศอย่างรุนแรง รวมถึงภัยพิบัติต่างๆ เป็นต้น ดังนั้น จึงเป็นหน้าที่ของประชาชนทุกคนที่จะต้องให้ความร่วมมือในการสนับสนุนการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์ทรัพยากรธรรมชาติอย่างรู้คุณค่า รวมทั้งสนับสนุนให้ภาครัฐสามารถบริหารจัดการในกระบวนการจัดสรรทรัพยากรได้อย่างมีประสิทธิภาพและทั่วถึง โดยคำนึงถึงประโยชน์ของส่วนรวมเป็นที่ตั้ง

ข้อที่ ๕ คนไทยทุกคน พึงให้การสนับสนุน ส่งเสริม การดูแลคุณภาพชีวิต การสาธารณสุข ตลอดจนการศึกษา ที่มีคุณภาพให้เป็นไปอย่างทั่วถึง เท่าเทียมกัน สามารถดำรงตนอยู่ในสังคมอย่างมีความสุข

ขยายความ

คนไทยทุกคนควรร่วมกันสนับสนุนส่งเสริมการดูแลคุณภาพชีวิตของตนเองและคนในชุมชน ซึ่งคุณภาพชีวิตนั้นมีทั้งด้านร่างกาย สังคม และสติปัญญา ในด้านร่างกาย เราต้องร่วมกันสนับสนุนส่งเสริมให้มีการออกกำลังกายอย่างสม่ำเสมอ การรับประทานอาหารที่มีประโยชน์ หลีกเลี่ยงสิ่งที่เป็นอันตรายต่อร่างกาย เช่น สุรา บุหรี่ อาหารที่ไม่ถูกสุขอนามัย เป็นต้น เพื่อสุขภาพที่แข็งแรงสมบูรณ์ นอกจากนี้ เราควรสนับสนุนส่งเสริมและพัฒนามาตรฐานของระบบสาธารณสุขชุมชน เช่น การกำจัดขยะ ความสะอาดปลอดภัยของที่อยู่อาศัยและสภาพแวดล้อม เป็นต้น ในด้านสังคม เราต้องสนับสนุนส่งเสริมศีลธรรม จริยธรรม การปฏิบัติธรรมตามศาสนาของตนเอง ซึ่งจะทำให้สังคมมีคุณภาพ และชุมชนมีความสุข ในด้านสติปัญญา เราต้องสนับสนุนส่งเสริมการเรียนรู้และการศึกษาทั้งของตนเองและบุตรหลาน การศึกษานั้นมีทั้งในโรงเรียนและการศึกษาด้วยตนเองเพื่อเพิ่มทักษะความรู้ เช่น การอ่านหนังสือ การเข้ารับการอบรมเพื่อเพิ่มพูนความรู้ ทักษะ ประสบการณ์ในด้านต่างๆ การศึกษาข้อมูลจากสื่อสารสนเทศ วิทยุ โทรศัพท์ อินเทอร์เน็ต รวมไปถึง การหัดสังเกตและเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ ด้วยตนเอง เป็นต้น สำหรับการศึกษาในโรงเรียน เราควรสนับสนุนส่งเสริมโรงเรียนในชุมชนให้สามารถจัดการศึกษาให้กับบุตรหลานได้อย่างเต็มที่ ครบถ้วน รอบด้าน เพื่อให้บุตรหลานเติบโตเป็นคนที่มีคุณภาพ ทั้งความรู้ความสามารถและคุณธรรมจริยธรรม สามารถนำพาสังคมและชุมชนให้อยู่ร่วมกันอย่างมีความสุขและเจริญก้าวหน้าต่อไปได้

ข้อที่ ๖ คนไทยทุกคน พึงเคารพ เชื้อมั่น และปฏิบัติตามกฎหมาย รวมทั้งสนับสนุนและส่งเสริมกระบวนการยุติธรรม เพื่อความสงบเรียบร้อยของสังคม

ขยายความ

หลักกฎหมายและกระบวนการยุติธรรมเป็นส่วนหนึ่งที่สำคัญของระบอบประชาธิปไตย เป็นเสาหลัก ๑ ใน ๓ เสา ซึ่งได้แก่ ๑) การออกกฎหมาย (ฝ่ายนิติบัญญัติ ได้แก่ สภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา) ๒) การบริหาร (ฝ่ายบริหาร ได้แก่ รัฐบาลรวมถึงระบบราชการ) และ ๓) กระบวนการยุติธรรม (ฝ่ายตุลาการ ได้แก่ ศาลและองค์กรอิสระที่มีอำนาจพิจารณาความ)

กระบวนการยุติธรรมเป็นกระบวนการสำหรับการดำเนินคดีเมื่อมีข้อพิพาทเกิดขึ้นระหว่างผู้เสียหาย ร้องทุกข์ต่อเจ้าพนักงาน มีการสอบสวนหาข้อเท็จจริงกับผู้กระทำผิดจนถึงการฟ้องร้องต่อศาล ทั้งคดีแพ่งและคดีอาญา ประกอบด้วย เจ้าหน้าที่ตำรวจหรือพนักงานสอบสวน (ปัจจุบันมีองค์กรอิสระด้วย เช่น ป.ป.ช., ป.ป.ง., กกต., ป.ป.ท. เป็นต้น) ทนายความ พนักงานอัยการ ศาลยุติธรรม และกรมราชทัณฑ์ ซึ่งเป็นกระบวนการตามมาตรฐานสากล ทำหน้าที่ด้วยความอิสระ ปราศจากการกดดันหรืออิทธิพลภายนอก ซึ่งหากประชาชนขาดความเชื่อมั่นและไม่เคารพกระบวนการดังกล่าวแล้ว ย่อมส่งผลเสียในด้านต่างๆ เช่น

- เกิดแรงกดดันต่อการดำเนินคดีในแต่ละขั้นตอน ตั้งแต่การสอบสวน สรุปลำนวน การพิจารณาสั่งฟ้อง และการพิจารณาคดี
- เกิดความวุ่นวาย ขาดระเบียบ และกตึกาของสังคม เนื่องจากไม่สามารถบังคับใช้กฎหมายได้ จะส่งผลกระทบต่อความเป็นอยู่และความปลอดภัยของประชาชนทุกคนโดยตรง

- ระบบประชาธิปไตยเกิดความอ่อนแอ เนื่องจากสาเหตุหลัก ๑ ใน ๓ ไม่สามารถดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ดังนั้น เราจึงต้องเชื่อมั่นและสนับสนุนส่งเสริมกระบวนการยุติธรรม รวมทั้งให้ความร่วมมือในการปฏิบัติตามกฎหมาย ซึ่งจะส่งผลให้สังคมมีความสงบสุขและประเทศชาติมีความเข้มแข็ง

ข้อที่ ๗ คนไทยทุกคน พึงใช้ความรอบคอบในการแสดงความคิดเห็น และรับรู้ข่าวสารจากสื่อต่างๆ และร่วมกันสอดส่องดูแลไม่ให้มีการบิดเบือน เผยแพร่ข้อมูลข่าวสารที่เป็นเท็จ ซึ่งอาจก่อให้เกิดความขัดแย้งในสังคม

ขยายความ

ปัจจุบันความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีสมัยใหม่ ทำให้การสร้างและเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารทำได้โดยอิสระ เปิดโอกาสให้ทุกคนสามารถรับ - ส่งข้อมูลข่าวสารผ่านสื่อสังคมออนไลน์ได้ง่าย สะดวก และรวดเร็วสังคมจึงได้รับข้อมูลที่หลากหลาย และเกิดประโยชน์ในสืบค้นข้อมูลหรือการเรียนรู้อย่างสร้างสรรค์

อย่างไรก็ตาม ข้อมูลข่าวสารเหล่านั้น อาจเจือปนด้วยข้อมูลหลายรูปแบบ ทั้งการสื่อสารในเชิงบวก เช่น การเผยแพร่ธรรมะ การประสานความร่วมมือ การใช้ประโยชน์ในการทำงาน และเชิงลบ เช่น สื่อลามก การให้ร้ายโจมตีกัน การเผยแพร่ข้อมูลที่บิดเบือน เป็นต้น ซึ่งหากผู้รับข้อมูลไม่ตรวจสอบหรือไม่คำนึงถึงข้อเท็จจริงที่ถูกต้องแล้ว ข่าวสารที่จงใจบิดเบือน หลอกหลวง ปลุกปั่น เพื่อแสวงหาผลประโยชน์ของบุคคลหรือกลุ่มบุคคลที่ไม่ประสงค์ดีต่างๆ จะส่งผลกระทบต่อตัวผู้รับข้อมูลเอง ต่อบุคคลอื่น หรือต่อสังคมโดยรวมได้ รวมทั้งหากมีการส่งต่อข้อมูลดังกล่าว อาจมีความผิดตามกฎหมายอีกด้วย

ดังนั้น ประชาชนทุกคนจึงจำเป็นต้องใช้วิจารณญาณ มีความรอบคอบในการแสดงความคิดเห็นและรับรู้ข่าวสารจากสื่อต่างๆ รวมทั้งร่วมกันสอดส่องดูแลไม่ให้มีการบิดเบือนการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารที่เป็นเท็จ มิฉะนั้นแล้วสังคมของเราจะเกิดความสับสน และนำไปสู่ความแตกแยกทางความคิดอย่างที่เคยเป็นมาในอดีต

ข้อที่ ๘ คนไทยทุกคน พึงตระหนักในการส่งเสริมให้สังคมมีมาตรฐานสากลตามกฎหมายกติการะหว่างประเทศที่ไทยเป็นภาคี

ขยายความ

ปัจจุบันในสังคมโลกมีกฎกติกาที่บังคับใช้เป็นสากล เช่น ข้อตกลงด้านการค้าการลงทุน สิทธิมนุษยชน พันธกรณีระหว่างประเทศ กฎหมายและกรอบความร่วมมือฯ เป็นต้น ซึ่งประเทศต่างๆ จำเป็นต้องปฏิบัติตามเพื่อให้เกิดความสงบสุขและสันติภาพ ทั้งนี้องค์กร ประเทศ หรือสังคมโลก อาจใช้เป็นข้ออ้างในการกำหนดมาตรการตอบโต้และกดดันต่อประเทศที่ละเลยหรือไม่ปฏิบัติตาม โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านเศรษฐกิจ การค้าการลงทุน ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อความเป็นอยู่ของประชาชนในประเทศนั้นๆ เช่น การให้ธงแดงแก่ภาคการบินพลเรือน ทำให้การเดินทางของเที่ยวบินไทยไม่ได้รับการเชื่อถือจากประเทศต่างๆ ในด้านความปลอดภัย ส่งผลให้นักท่องเที่ยวเดินทางมาประเทศไทยน้อยลง เป็นต้น

ดังนั้น คนไทยทุกคนจึงควรตระหนักรู้ และทำความเข้าใจในเรื่องดังกล่าว รวมถึงช่วยกันสนับสนุนส่งเสริมให้สังคมไทยมีความเป็นมาตรฐานสากลตามกฎหมาย กติกา ระหว่างประเทศ เพื่อให้สามารถดำรงอยู่ได้อย่างเต็มภาคภูมิในสังคมโลก ส่งผลดีต่อเศรษฐกิจของประเทศ และความเป็นอยู่ของประชาชน

ข้อที่ ๙ คนไทยทุกคนพึงสนับสนุนและส่งเสริมการปฏิรูปประเทศในทุกด้าน และสอดคล้อง เป็นไปในแนวทางเดียวกัน โดยให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการดำเนินการทุกขั้นตอน

ขยายความ

การปฏิรูปมีความมุ่งหมายเพื่อปรับปรุงเปลี่ยนแปลงประเทศชาติให้เกิดความสงบเรียบร้อยในสิ่งที่คนส่วนใหญ่ของสังคมเห็นว่า เป็นปัญหาหรือมีความบกพร่องผิดไปจากสภาพที่ควรจะเป็น โดยจัดรูปแบบหรือเปลี่ยนแปลงแนวทางให้เหมาะสมกับยุคสมัย สังคม และสิ่งแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไป ซึ่งปัจจุบันประเทศไทยได้กำหนดแผนปฏิรูปออกเป็น ๑๑ ด้าน ได้แก่ ด้านการเมือง ด้านการบริหารราชการแผ่นดิน ด้านกฎหมาย ด้านกระบวนการยุติธรรม ด้านเศรษฐกิจ ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด้านสาธารณสุข ด้านสื่อสารมวลชนและเทคโนโลยีสารสนเทศ ด้านสังคม ด้านพลังงาน และด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ ซึ่งรายละเอียดส่วนใหญ่ได้มาจากการรวบรวมความคิดเห็นและความต้องการของประชาชนจากทั่วประเทศและทุกภาคส่วน

ดังนั้น ทุกคนจึงต้องมีส่วนร่วมในกระบวนการพัฒนาและปฏิรูปประเทศทุกขั้นตอนเป็นไปในทิศทางเดียวกัน โดยให้ความร่วมมือกับภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม ภาควิชาการ องค์กรพัฒนาเอกชน ในกระบวนการพัฒนาและปฏิรูปเพื่อตอบสนองความต้องการของชุมชนและประโยชน์ของชาติในภาพรวม

ข้อที่ ๑๐ คนไทยทุกคนพึงเรียนรู้ ให้ความร่วมมือ และสนับสนุนการขับเคลื่อนประเทศ ตามแนวทางของยุทธศาสตร์ชาติ

ในอดีตประเทศไทยไม่ได้มีการกำหนดวิสัยทัศน์ประเทศ เป้าหมาย และยุทธศาสตร์ของประเทศในระยะยาว จึงส่งผลให้การบริหารราชการแผ่นดินของฝ่ายบริหารให้ความสำคัญกับนโยบายพรรคการเมืองหรือนโยบายของรัฐบาลเป็นหลัก เมื่อมีการเปลี่ยนรัฐบาลจะส่งผลให้นโยบายการบริหารประเทศเปลี่ยนแปลงไปด้วย ทำให้ขาดความต่อเนื่องในการดำเนินนโยบายสำคัญและขาดการบูรณาการ ซึ่งเป็นการสูญเสียโอกาสและสิ้นเปลืองทรัพยากร จึงจำเป็นต้องกำหนดยุทธศาสตร์ชาติขึ้น เพื่อให้การบริหารราชการแผ่นดินมีเป้าหมายในระยะยาว และฝ่ายบริหารมีความรับผิดชอบในการขับเคลื่อนประเทศไปสู่เป้าหมายที่ต้องการอย่างมีเอกภาพ

ดังนั้น ประชาชนจึงต้องเรียนรู้ สนับสนุน และให้ความร่วมมือในการขับเคลื่อนประเทศตามยุทธศาสตร์ชาติ ทั้งในด้านความมั่นคง ทางเศรษฐกิจ การอยู่ดีมีสุข การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม และการยกระดับศักยภาพ/คุณภาพชีวิตของประชาชน ตามที่ภาครัฐได้เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อต่างๆ อย่างต่อเนื่อง

*** หากมีข้อสงสัยหรือต้องการรายละเอียดเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ กรมยุทธการทหารบก โทร. 0 – 2297 – 7330 ***